

SENAT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Zapis stenograficzny
(812)

96. posiedzenie
Komisji Gospodarki
i Finansów Publicznych
w dniu 11 czerwca 2003 r.

V kadencja

Porządek obrad:

1. Rozpatrzenie wniosków zgłoszonych do ustawy o utworzeniu Wojewódzkich Kolegiów Skarbowych oraz o zmianie niektórych ustaw regulujących zadania i kompetencje organów oraz organizację jednostek organizacyjnych podległych ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych.

(Początek posiedzenia o godzinie 20 minut 16)

(Posiedzeniu przewodniczy przewodniczący Jerzy Markowski)

Przewodniczący Jerzy Markowski:

Otwieram posiedzenie Komisji Gospodarki i Finansów Publicznych poświęcone rozpatrzeniu wniosków zgłoszonych w czasie debaty nad ustawą o utworzeniu Wojewódzkich Kolegiów Skarbowych oraz o zmianie niektórych ustaw regulujących zadania i kompetencje organów oraz organizację jednostek organizacyjnych podległych ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych.

Proponuję, żebyśmy procedowali w następujący sposób: odczytanie wniosku i natychmiast głosowanie, chyba że ktoś z państwa chce uzyskać odpowiedź albo wyjaśnienia od autora wniosku, to wtedy proszę o to zapytać.

Przystępujemy do procedowania.

Witam serdecznie przedstawicieli rządu, z panem ministrem Kwaśniakiem na czele.

Pierwszy jest wniosek o odrzucenie ustawy.

Kto z państwa jest za przyjęciem wniosku o odrzucenie ustawy? (0)

Kto z państwa jest przeciwko wnioskowi o odrzucenie ustawy? (7)

Dziękuję państwu bardzo.

Wniosek nie uzyskał poparcia komisji.

Teraz mamy wnioski o wprowadzenie poprawek do ustawy.

Poprawka pierwsza, autorstwa pani senator Janowskiej.

Proszę o stanowisko rządu.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów Robert Kwaśniak:

Rząd jest za.

Przewodniczący Jerzy Markowski:

Głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem poprawki? (7)

Dziękuję bardzo.

Poprawka druga dotyczy art. 8.

Proszę o stanowisko rządu.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów Robert Kwaśniak:

Rząd jest za.

Przewodniczący Jerzy Markowski:

Głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem poprawki? (7)

Dziękuję bardzo.

Poprawka trzecia, Komisji Gospodarki i Finansów Publicznych.

Stanowisko rządu.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów Robert Kwaśniak:

Rząd jest za.

Przewodniczący Jerzy Markowski:

Głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem poprawki? (7)

Dziękuję bardzo.

Poprawka czwarta, która wyklucza poprawkę piątą. Obie są autorstwa pani senator Ferenc.

Proszę o stanowisko rządu.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów Robert Kwaśniak:

Rząd jest przeciw.

Przewodniczący Jerzy Markowski:

Głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem poprawki? (2)

Kto z państwa jest przeciwko? (5)

Dziękuję.

Poprawka nie uzyskała poparcia.

Poprawka piąta, pani senator Ferenc.

Proszę o stanowisko rządu.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów Robert Kwaśniak:

Rząd jest przeciw.

Przewodniczący Jerzy Markowski:

Czy pani senator chce w tej sprawie coś powiedzieć?

Senator Genowefa Ferenc:

Jestem zaskoczona, że akurat w tym przypadku rząd jest przeciw, bo to ogranicza dowolność podejmowanych przez urzędników decyzji w sprawie formułowania doniesień. Dziękuję.

Przewodniczący Jerzy Markowski:

Dziękuję bardzo.

Kto z państwa jest za przyjęciem poprawki? (2)

Kto jest przeciwko? (4)

Kto się wstrzymał od głosu? (1)

Dziękuję.

Poprawka nie uzyskała poparcia.

Poprawka szósta.

Stanowisko rządu.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów Robert Kwaśniak:

Rząd jest za.

Przewodniczący Jerzy Markowski:

Głosujemy.

Kto z państwa jest za? (7)

Dziękuję bardzo.

Poprawka siódma, autorstwa pani senator Ferenc.

Proszę o stanowisko rządu.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów Robert Kwaśniak:

Rząd jest przeciw.

Przewodniczący Jerzy Markowski:

Czy autor wniosku chce coś powiedzieć?

Senator Genowefa Ferenc:

Wyjaśniłam tę kwestię na posiedzeniu Senatu. Uważam, iż wykreślenie tych słów spowoduje, że będą obowiązywały po prostu rygory gospodarki wolnorynkowej, a pozostawienie ich ograniczy swobodę wolnorynkową.

Przewodniczący Jerzy Markowski:

Dziękuję bardzo.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem poprawki? (2)

Kto z państwa jest przeciwko? (5)

Kto się wstrzymał od głosu? (0)

Dziękuję.

Poprawka ósma to nasza poprawka.

Stanowisko rządu.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów Robert Kwaśniak:

Rząd jest za.

Przewodniczący Jerzy Markowski:

Głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem poprawki? (7)

Dziękuję bardzo.

Poprawka dziewiąta.

Proszę o stanowisko rządu.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów Robert Kwaśniak:

Rząd jest za.

Przewodniczący Jerzy Markowski:

Dziękuję.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za? (7)

Dziękuję.

Poprawka dziesiąta, nasza poprawka.

Stanowisko rządu.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów Robert Kwaśniak:

Rząd jest za.

Przewodniczący Jerzy Markowski:

Głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem poprawki? (7)

Dziękuję bardzo.

Poprawka jedenasta, autorstwa pani senator Ferenc.

Stanowisko rządu.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów Robert Kwaśniak:

Rząd jest przeciw.

Przewodniczący Jerzy Markowski:

Pani senator?

Senator Genowefa Ferenc:

Ja jestem oczywiście za. Uważam, że wolne moce administracji celnej można wykorzystać znacznie lepiej. Dziękuję.

Przewodniczący Jerzy Markowski:

Dziękuję.

Kto z państwa jest za przyjęciem poprawki? (3)

Kto z państwa jest przeciwko? (4)

Kto się wstrzymał od głosu? (0)

Dziękuję.

Poprawka nie uzyskała poparcia.

Poprawka dwunasta.

Proszę o stanowisko rządu.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów Robert Kwaśniak:

Rząd jest za.

Przewodniczący Jerzy Markowski:

Głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem poprawki? (7)

Dziękuję.

Poprawka trzynasta to jest poprawka komisji.

Kto z państwa jest za jej przyjęciem? (7)

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów Robert Kwaśniak:

Rząd jest za.

Przewodniczący Jerzy Markowski:

Dziękuję bardzo.

Poprawka czternasta, autorstwa pani senator Janowskiej.

Proszę o stanowisko rządu.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów Robert Kwaśniak:

Rząd jest za.

Przewodniczący Jerzy Markowski:

Głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem poprawki? (7)

Dziękuję.

Poprawka piętnasta.

Stanowisko rządu.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów Robert Kwaśniak:

Rząd jest za.

(*Senator Genowefa Ferenc*: Mam pytanie, o jaki to wykaz chodzi.)

Przewodniczący Jerzy Makowski:

Proszę, Panie Ministrze.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów Robert Kwaśniak:

Poproszę pana dyrektora Płusę, żeby przedstawił tę sprawę.

**Pełniący Obowiązki Dyrektora Departamentu Cel
w Ministerstwie Finansów Jerzy Płusa:**

Powiem króciutko. Chodzi o wykaz stanowisk, które muszą być obsadzone przez funkcjonariuszy celnych. Obecnie jest to obligatoryjne, musi określić, czyli jakieś stanowiska muszą być. Chodzi o to, żeby zapisać formę fakultatywną, czyli może określić, ale nie musi. Dziękuję.

Przewodniczący Jerzy Markowski:

Dziękuję bardzo.

Głosujemy,

Kto z państwa jest za przyjęciem tej poprawki? (5)

Kto jest przeciwko? (0)

Kto się wstrzymał od głosu? (2)

Dziękuję.

Poprawka szesnasta, pani senator Staniszewskiej.

Proszę o stanowisko rządu.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów Robert Kwaśniak:

Rząd jest przeciw.

Przewodniczący Jerzy Markowski:

Czy pani senator chciałaby się wypowiedzieć w tej sprawie?

Senator Grażyna Staniszevska:

To jest ta dodana w Sejmie poprawka, od której pan minister Kwaśniak się odżegnał, mówiąc, że to nie była propozycja rządu. Mianowicie wśród katalogu sytuacji, z powodu których celnik może być zwolniony, propozycja zawarta w pkt 12 jest zupełnie słuszna, bo wyraźnie wskazuje na przestępcze, korupcyjne podłoże, ale został też dodany pkt 11, który mówi ogólnie, że można zwolnić celnika dla bliżej nieokreślonego dobra służby celnej.

Otóż chciałabym powiedzieć tak: na pewno powinno być surowe karanie, ale w jasnych sytuacjach, bo to eliminuje przestępczość. A tego rodzaju niedookreślone

przepisy, które można różnie interpretować, w sumie powodują niepotrzebny niepokój. I tak to, co jest w pkt 12, w istocie rozwiązuje problem. Tak zrozumiałam wypowiedzi pana ministra Kwaśniaka. Chodzi o ukrócenie przestępczości, a nie o inne rzeczy. Ten zapis powoduje ogromny niepokój, bo może być pretekstem do kolejnych zwolnień z bliżej nieokreślonych przyczyn.

Dlatego gorąco proszę komisję o poparcie tego skreślenia.

Przewodniczący Jerzy Markowski:

Proszę, pan marszałek Wielowieyski.

Senator Andrzej Wielowieyski:

Chciałbym podzielić się z Wysoką Komisją bardzo ogólnymi uwagami. Jestem przewodniczącym komisji do spraw funkcjonowania systemu prawnego i demokracji w Radzie Europy. W tej chwili pracujemy nad zupełnie podstawowym raportem w tej sprawie. Otóż pkt 11 jest, w moim przekonaniu – ale nie tylko w moim, bo taki jest wynik tych naszych długotrwałych prac – to test na państwo prawa. Państwo prawa nie oznacza szerokiego zakresu swobodnego uznania. Ta najbardziej ogólna formuła jest przerażająca z punktu widzenia art. 2 konstytucji, mówiącego o państwie prawa. Po prostu tego robić nie wolno. Jest to oddawanie w ręce wysokiego, niskiego albo średniego urzędnika losu ludzi. Do tego nic mu nie można zrobić. On może mieć do kogoś zupełnie osobiste pretensje i go wyrzucić, ale nic mu nie będzie można zrobić, bo w gruncie rzeczy każdy bystry człowiek jakoś to wyjaśni dobrem służby. Sprawa, moim zdaniem, jest bardzo kluczowa, Wysoka Komisjo.

Przewodniczący Jerzy Markowski:

Dziękuję, Panie Marszałku.

Czy ktoś z państwa senatorów chciałby jeszcze zabrać głos?

Panie Ministrze.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów Robert Kwaśniak:

Chciałbym podkreślić, iż oczywiście podtrzymuję każde moje stwierdzenie z posiedzenia plenarnego, że tego nie było w przedłożeniu rządowym i rzeczywiście zostało to wprowadzone w toku prac parlamentarnych. To jest stwierdzenie stanu faktycznego. Nie oznacza to, że się odżegnuję w tym sensie, że nie czuję się w obowiązku przedstawić państwu uzasadnienia, jakie leżało u podstaw dodania tego punktu w toku prac sejmowych.

Takim uzasadnieniem, które popieram i które uważam za bardzo mocne i zasadne, jest to, że w analogicznych przepisach innych służb mundurowych funkcjonuje tego rodzaju przesłanka. W tej chwili jest taka sytuacja, że służba celna, w sposób szczególny narażona na wszelkiego rodzaju powiązania – nie chcę używać sformułowania „zachowania korupcyjne”, w każdym razie takie zachowania, że niewykonanie obowiązków służbowych albo nienależyte wykonanie obowiązków służbowych przekłada się bezpośrednio na działanie firm, a czasami wręcz na losy prowadzonej działalności

gospodarczej; mam tu na myśli na przykład niewłaściwe zastosowanie taryfikacji czy reguł pochodzenia towarów, co może powodować bardzo daleko idące konsekwencje – wymaga szczególnych przepisów. I te szczególne przepisy powinny być analogiczne jak w innych służbach mundurowych. Nie ma żadnego uzasadnienia, ażeby w przepisach innych służb mundurowych taki zapis się znajdował, a w przepisach tej jednej, jak mówię, szczególnej służby taka przesłanka ogólna się nie znajdowała.

Pozwolę sobie zacytować wszystkim państwu przepis z ustawy o Policji, chociaż to nie dotyczy tylko tej ustawy, ale wszystkich analogicznych przepisów innych służb mundurowych. „Policjanta można zwolnić ze służby w przypadkach – i tam jest ileś punktów, między innymi pkt 5 – gdy wymaga tego ważny interes służby.” Jest taka ogólna przesłanka, jak interes służby, jak dobro służby. To są podobne pojemne pojęcia, które znaczą to samo.

Powiem jeszcze jedną rzecz. To nie jest tak, że jeśli jest taki przepis, to można w sposób dowolny, uznaniowy, bez żadnego uzasadnienia, czy to jest Kowalski, czy to jest Kwaśniak, czy to jest Płusa, czy to jest jakikolwiek funkcjonariusz, zwolnić kogoś na zasadzie „dzień dobry, od jutra pan nie pracuje dlatego, bo jest taki przepis”. Taka decyzja jak każda decyzja indywidualna wymaga uzasadnienia, wymaga udowodnienia tego, że zaistniała taka przesłanka jak dobro służby. Dokładnie taka sama sytuacja jest w innych służbach mundurowych. To nie jest tak, że policjanta można zwolnić z dnia na dzień, bez uzasadnienia, bez stwierdzenia, że wymaga tego jakiś interes służbowy.

Dlatego uważam, że to uzasadnienie, które zgłoszono w toku prac sejmowych... Dodatkowo podnoszono też to, że nowela kodeksu celnego, która dwa tygodnie temu została przyjęta przez parlament, a więc i przez Senat, wprowadza cały szereg decyzji o charakterze uznaniowym, które nie dotyczą kontroli celnej. Taka jest specyfika przepisów unijnych, bo w ramach Unii Europejskiej istnieje cały szereg decyzji, które pozostawia się uznaniu organów. Dlatego też ta poprzeczka dotycząca przepisów związanych ze służbą powinna być zawieszona co najmniej na tym samym poziomie jak w innych służbach mundurowych. To, co jest wprowadzane, faktycznie w innych służbach mundurowych jest standardem. Dziękuję bardzo.

(Senator Genowefa Ferenc: Mam pytanie.)

Przewodniczący Jerzy Markowski:

Tak. Chwileczkę.

Pan marszałek Wielowieyski, proszę.

Senator Andrzej Wielowieyski:

Panie Ministrze, ale dlaczego pan przyrównuje celników tylko do służb mundurowych. Przecież w tej chwili będą oni pełnić podobne, a czasami identyczne funkcje jak inni pracownicy służb skarbowych. W związku z tym niech pan porównuje raczej do tego, jaką sytuację mają inni pracownicy finansowi.

Przewodniczący Jerzy Markowski:

Dziękuję, Panie Marszałku.

Pani senator Ferenc.

Senator Genowefa Ferenc:

Dziękuję bardzo.

Panie Ministrze, jestem zaskoczona pana stanowiskiem. Chce pan z posłów i senatorów zrobić tych złych, którzy to dopisali. Rząd natomiast dał propozycję bez tego, czyli lepsze rozwiązanie. W związku z tym ja również opowiadam się za wykreśleniem, bo rzeczywiście tego określenia można nadużywać.

Przewodniczący Jerzy Markowski:

Dziękuję, Pani Senator. Rozumiem, że to nie było pytanie, tylko wyrażenie poglądu.

Chciałbym tylko dokładnie uzmysłowić członkom komisji, nad czym głosujemy. Głosujemy nad tym, kiedy można się pozbyć pracownika służby celnej. W pktcie 11 jest „gdy wymaga tego dobro służby”, a w pktcie 12 „utruty zaufania niezbędnego do wykonywania obowiązków służbowych, w szczególności w przypadku funkcjonariusza celnego wykonującego czynności z zakresu kontroli celnej lub związane z nadawaniem towarom przeznaczenia celnego”.

Poprawka pani senator Staniszewskiej sprowadza się do skreślenia tylko pktu 11.

Głosujemy proszę państwa.

Kto z państwa jest za przyjęciem poprawki pani senator Staniszewskiej? (8)

Dziękuję bardzo.

Poprawka uzyskała poparcie.

Poprawka siedemnasta, Komisji Gospodarki i Finansów Publicznych.

Kto z państwa jest za przyjęciem tej poprawki? (8)

Dziękuję bardzo.

Poprawka osiemnasta.

Stanowisko rządu.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów Rober Kwaśniak:

Rząd jest za.

Przewodniczący Jerzy Markowski:

Dziękuję.

Kto z państwa jest za przyjęciem poprawki? (8)

Dziękuję.

Poprawka dziewiętnasta.

Stanowisko rządu.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów Robert Kwaśniak:

Rząd jest za.

Przewodniczący Jerzy Markowski:

Głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem poprawki? (8)

Dziękuję bardzo.

Przypominam: sprawozdawcą jest pani senator Janowska, a głosowanie będzie jutro rano.

Zamykam posiedzenie.

Dziękuję państwu. Dziękuję, Panie Ministrze.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów Robert Kwaśniak

Panie Przewodniczący, bardzo serdeczne podziękowania wszystkim członkom komisji i panu jako przewodniczącemu. Ustawa jest szczególnie trudna. Wiemy o tym doskonale.

Przewodniczący Jerzy Markowski:

Dziękuję, Panie Ministrze. Dziękujemy panu za udział w posiedzeniu.

(Koniec posiedzenia o godzinie 20 minut 32)

